

PERSBERICHT

kerkelijke viering

met historisch beeld en tegels van de H.Gummarus

Op zondag 11 oktober is er in de Oud-Katholieke Kerk te Enkhuizen een eucharistieviering. Het is dan namelijk de feestdag van de heilige Gummarus, die in deze kerk zal worden gevierd.

Volgens een levensbeschrijving van deze heilige uit het jaar 980 zou Gummarus geleefd hebben rond het jaar 700 in Emblem als vrome kluizenaar op een eilandje in de rivier de Nete. Veertig jaar na zijn dood op 11 oktober 714 werd hij in het jaar 754 heilig verklaard. De overblijfselen van zijn lichaam (reliëken) werden overgebracht naar een andere plaats, waar een kerk was gebouwd. Tegenwoordig rusten de reliëken in de kerk in Lier (België) die zijn naam draagt, de *Sint Gummaruskerk*. Jaarlijks rond zijn sterfdatum van 11 oktober worden die na een feestelijke eucharistieviering en onder veel publieke belangstelling in de stad rondgedragen. Uit historische bron is bekend dat Enkhuizers al in 1477 op bedevaart gingen naar Lier en in deze stad deelnamen aan de ommegang, waarbij ze het recht hadden om de kas met de reliëken mee te helpen dragen.

De band tussen de stad Enkhuizen en Lier is door de eeuwen heen blijven bestaan. Ze wordt gekenmerkt door het in het levend houden van de gedachtenis van deze heilige. De gedachtenis van deze heilige wordt al vanaf de vijftiende eeuw levend gehouden zowel in Enkhuizen als in Lier. Beide plaatsen hebben dan ook al eeuwenlang een Sint Gummaruskerk. In Enkhuizen staat die kerk bekend als de 'Westerkerk' en is de naam 'Gummarus' meeverhuisd met de Rooms-Katholieke parochie die in 1633 op de Breedstraat ging kerken.

Vanaf 1723 behoorde de parochie op de Breedstraat tot het verzelfstandigde deel van de Rooms-Katholieke kerk dat bekend stond als de *Rooms-Katholieke Kerk van de oud (of:oud-) Bisschoppelijke Cleresie*. Deze groep werd ook wel kortweg de *Bisschoppelijke Cleresie* of *Cleresie* genoemd. Tegenwoordig is zij beter bekend als de *Oud-Katholieke Kerk van Nederland*. Haar verzelfstandiging was een gevolg van de weigering van een deel van de Rooms-Katholieke geestelijkheid om haar oude rechten op het beheer en bestuur van de bisdommen in de Noordelijke Nederlanden, waaronder de verkiezing van een eigen bisschop. Volgens het centrale leergezag in Rome waren die rechten na de Reformatie verloren gegaan en kwam de leiding over de Rooms-Katholieken toe aan diegenen die vanuit Rome hiertoe werden benoemd. In Enkhuizen kreeg de Reformatie in 1572 zijn vervolg in het door katholieken verplicht uit handen geven van kerkgebouwen, zoals de Sint Gummaruskerk, aan de gemeentelijke overheid. De katholieke weken noodgedwongen uit naar andere plekken in de stad Enkhuizen om daar te kerken, vaak in zogenaamde 'huiskerken', ook wel minder juist 'schuilkerken' genoemd. Op de Breedstraat gebeurde dat in 1633 door het betrekken van een pakhuis van de VOC, dat van binnen als kerk werd gebruikt. Bij deze verhuizing is de naam van de heilige Gummarus echter nooit verloren gegaan en is zij verbonden gebleven aan de parochie in Enkhuizen, die kerkt op de Breedstraat: *de parochie van de H.H. (=heiligen) Gummarus en Pancratius*.

Voor allen die belang stellen in de geschiedenis van de stad Enkhuizen als de plaats van de gedachtenis van de heilige Gummarus, maar ook voor allen die in het algemeen gevoel hebben voor de bijzondere katholieke traditie van heiligen, is het goed om te weten dat op 11 oktober 2009 een feestelijke viering is op de sterfdag van Gummarus. Iedereen is van harte uitgenodigd om deze dienst mee te maken, waarin de eeuwenoude geschiedenis van katholieken in Enkhuizen tot levend komt rondom Gummarus.

Speciaal voor deze gelegenheid wordt het zilveren Gummarusbeeld dat in 1656 in opdracht van het kerkbestuur van de parochie is gemaakt door de haarlemse zilversmid Cornelis Pietersz Ebbekin tijdens de misviering op het altaar bijgezet. Normaal is dit beeld in Haarlem. Maar voor speciale kerkelijke vieringen zoals op komende zondag wordt het beeld overgebracht naar Enkhuizen.

Uniek zal de zegening zijn van drie schilderijen van pastoor Klaas Jan Homan op leien die afkomstig zijn van het dak van de oude 'Gummaruskerk' of 'Westerkerk' in Enkhuizen. De schilderijen verbeelden wonderen uit het leven van de beide patroonheiligen van de Oud-Katholieke parochie aan de Breedstraat, te weten de heiligen Gummarus en Pancratius. De tegels zullen voortaan in het kerkgebouw aan de kerkmuur aanwezig blijven als lichtend voorbeeld voor de gelovige kerkgangers in de eredienst. Maar ook zullen ze zichtbaar zijn voor allen die buiten de eredienst het kerkgebouw betreden. In de dienst zal het Gummaruslied worden gezongen op tekst van de enkhuizer dichterskoopman Cornelis Kuiper van der Stam (1771-1837). Speciaal voor de viering van de feestdag van de heilige Gummarus in de kerk op de Breedstraat heeft hij dit lied gemaakt.

De kerkdienst in de Oud-Katholieke kerk op de Breedstraat 84, die voor allen vrij toegankelijk is, begint op 11 oktober om 10.00 uur. Voor meer informatie: pastoor H.A.Schoon, telefoon 0228-315763